

Treball al CAP

107
Març
de 2021

Prevenió de malalties
relacionades amb el treball

ELS CASOS DEL SEMESTRE

Entre juliol i desembre de 2020 es van notificar al Sistema de Vigilància de Malalties Relacionades amb el Treball 109 casos, dels què el 67,0% van afectar dones.

L'edat mitjana va ser de 44,6 anys (DE=10,3), sense diferències entre sexes, i les ocupacions més freqüents van ser personal de serveis i comerç (20,2%), seguits de professionals de suport (17,4%) i professionals de la ciència i intel·lectuals (14,7%). Respecte el país d'origen, un 34,9% havia nascut fora de l'Estat.

La patologia més notificada va ser de tipus ansiós-depressiu (89,9% dels casos notificats), de la qual el 65,3% va produir-se en dones. Els trastorns que van seguir en freqüència van ser els musculoesquelètics (7,3%).

El 22,0% de les persones afectades treballava en empreses de fora de Barcelona i la situació laboral més freqüent va ser la contractació indefinida (86,6%).

Finalment, el 84,0% dels treballadors i treballadores estava en situació d'incapacitat temporal en el moment de la notificació.

• Els casos del semestre

• Les taules del semestre

• La COVID-19 en l'entorn laboral

• Sabies que

• Notificacions al sistema de vigilància epidemiològica de malalties relacionades amb el treball *Treball al CAP*. Any 2020

També podràs consultar tots els números de les publicacions al web www.asp.cat

Vols rebre les publicacions de la Unitat de Salut Laboral de Barcelona?

Malalties relacionades amb el treball notificades a la USL Barcelona segons diagnòstic, edat i sexe. Juliol - Desembre 2020

	Homes							Dones						
	<25	25-34	35-44	45-54	55-64	>64	Total	<25	25-34	35-44	45-54	55-64	>64	Total
Trt. Musclesquelètics	-	-	-	-	2	-	2	-	-	3	2	1	-	6
M. del sistema respiratori	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
Trt. mentals i del comportament	-	5	11	13	6	-	35	1	14	18	19	11	-	63
M. sistema nerviós	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M. de la pell	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traumatismes i enverinaments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Altres	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	-	5	11	13	8	-	37	1	14	22	21	14	-	72

Malalties relacionades amb el treball notificades a la USL Barcelona segons diagnòstic i ocupació. Juliol - Desembre 2020

	Direcció i gerència empreses	Professionals ciència i intel·lectuals	Professionals suport	Personal administratiu	Personal serveis i comerç	Personal agricultura i pesca	Personal indústria i construcció	Operadors/es instal·lacions i maquinària	Ocupacions elementals	Total
Trt. musclesquelètics	-	-	-	-	5	-	-	-	3	8
M. del sistema respiratori	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2
Trt. mentals i del comportament	10	15	20	10	17	-	8	1	8	89
M. sistema nerviós	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M. de la pell	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traumatismes i enverinaments	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Altres	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	10	17	20	10	22	1	8	1	11	100*

* 9 valors perduts d'ocupació

Malalties relacionades amb el treball notificades a la USL Barcelona segons diagnòstic i centre notificador. Juliol - Desembre 2020

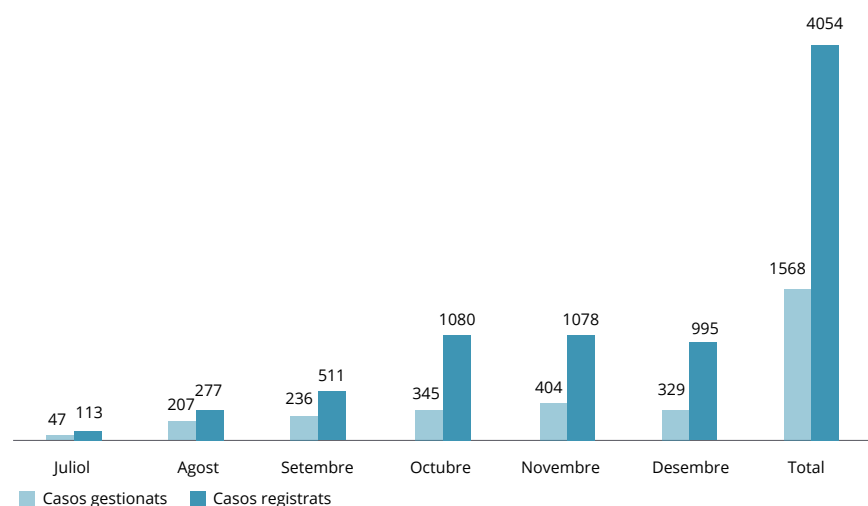
	Muface	Baix Guinardó	Barcelona	Bon Pastor	Camp de l'Arpa	Casanova	Casernes	Clot	Compte Borrell	Congrés	Cotxeres	Dreta Eixample/Roger Flor	EAP Sant Celoni	Encants	Guineueta	Horta/Lisboa	La Sagrera	Les Corts	Les Hortes	Lesseps/La Salut	Montnegre	Passeig de Sant Joan	Poble Sec	Poblenou	Ramón Turró	Raval Nord - Dr. Lluís Sayé	Raval Sud	Rio de Janeiro	Roquetes	Sagrada Família	Sallehy	Sant Andreu	Sant Rafael	Sants Carreres Candi	Sarrià	Sant Martí	Trinitat Vella/Via Barcino	Vallcarca/Sant Gervasi	Via Roma	Vila de Gràcia	Vila Olímpica	Total				
Trt. musclesquelètics							2												2		3																							8		
M. del sistema respiratori										1																																			1	2
Trt. mentals i del comportament	1	3	1	5	2	3	3	4	1	3	2	3	1	1	2	1	4	6	2	4	1	1	2	5	3	1	2	4	3	1	1	5	3	2	4			2	2	1	2	1	2	1	98	
M. sistema nerviós																																														
M. de la pell																																														
Traumatismes i enverinaments																																													1	1
Altres																																														
Total	1	3	1	5	2	3	3	6	1	3	3	3	1	1	2	1	4	6	4	4	1	4	2	5	3	1	2	4	3	1	1	5	3	2	4	1	2	2	1	2	3	1	2	3	109	

En el segon semestre de 2020 es van desenvolupar un seguit d'actuacions adreçades al control de la COVID-19 en l'entorn laboral: a) contacte amb Serveis de Prevenció de Riscos Laborals (SPRL) o empreses de Barcelona on s'havia notificat un o més casos de persones que havien estat treballant durant el període infectiu, per assegurar el compliment de mesures preventives i higièniques, assessorar en el control de la transmissió del SARS-Cov-2 dins els centres de treball i assegurar la realització dels estudis de contactes estrets per part dels SPRL, b) assessorament als SPRL o empreses per a qüestions relacionades amb el control de la COVID-19, així com a altres agents de salut i persones treballadores o les seves representants, c) suport al servei d'epidemiologia en cas de gestió de casos complexes o de brots en l'entorn laboral.

Entre juliol i desembre de 2020 es van registrar 4.054 casos de persones que havien estat treballant de manera presencial en període infectiu. D'aquests casos se'n van gestionar prop d'un 40%. Es van contactar amb 480 empreses (o els seus SPRL) de les què se'n va fer el seguiment de prop de la meitat (234).

Figura 1. Casos registrats i casos gestionats de persones que van estar treballant en període infectiu en empreses de Barcelona

	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Total
Casos registrats	113	277	511	1080	1078	995	4054
Casos gestionats	47	207	236	345	404	329	1568
% gestionats	41,6%	74,7%	46,2%	31,9%	37,5%	33,1%	38,7%

Quin és el paper dels SPRL davant l'exposició laboral al nou coronavirus SARS-CoV-2?

Els Serveis de Prevenció de Riscos Laborals (SPRL) han d'assessorar i recolzar les empreses en la seva obligació de garantir la seguretat i salut de les persones treballadores, recomanant mesures de prevenció adaptades i actualitzades, amb l'objectiu de limitar els contagis pel nou coronavirus SARS-CoV-2 i seguint les pautes i recomanacions formulades per les autoritats sanitàries.

Quines són les funcions dels SPRL davant l'exposició laboral al nou coronavirus SARS-CoV-2?

- 1. Avaluar el risc d'exposició** al qual es trobin les persones treballadores segons el tipus de tasca que desenvolupin.
- 2. Recomanar a l'empresa les mesures de prevenció** que ha d'establir, de tipus organitzatiu, de protecció col·lectiva i individual, de ventilació dels llocs de treball i d'higiene personal i dels llocs de treball.
- Desenvolupar els **programes d'informació i formació de les persones treballadores** per poder implantar les mesures organitzatives, d'higiene i tècniques necessàries.
- El servei sanitari del SPRL ha d'avaluar la presència de **persones treballadores especialment sensibles a la infecció del coronavirus** i establir les mesures de prevenció, adaptació i protecció d'aquestes persones.
- Col·laborar amb les autoritats de salut pública en la **detecció precoç i notificació de tots els casos compatibles amb COVID-19 i els seus contactes laborals estrets**, per tal de controlar la transmissió. Realitzar l'estudi de contactes laborals estrets dels casos ocorreguts a les empreses.
- Col·laborar amb les autoritats sanitàries a **investigar i analitzar les causes dels brots en àmbit laboral**: mesures organitzatives inadequades o no implantades, incompliment de les distàncies de seguretat, instruccions en idiomes que no es comprenen, màscares inadequades, mal ús de les mateixes, moviments de personal, reunions, descansos, espais comuns, etc.
- Col·laborar en la **gestió de la incapacitat temporal** quan procedeixi un aïllament preventiu o un període de quarantena.

Qualsevol presa de decisió sobre les mesures preventives a adoptar en cada empresa ha de basar-se en informació recollida mitjançant l'avaluació específica de el risc d'exposició. Els SPRL han de tenir en compte, en primer lloc, la seguretat i salut dels propis treballadors, aplicant les mesures establertes per la normativa de prevenció de riscos laborals i les recomanacions de les autoritats sanitàries i de salut pública.

No obstant, cal recordar que la responsabilitat final d'implementar i mantenir unes condicions saludables pel seu personal, gràcies a l'assessorament dels SPRL, és de les persones empresàries.

Quina normativa avala la cooperació i actuació dels SPRL?

Reial Decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció. Article 38: col·laboració dels serveis de prevenció amb el Sistema Nacional de Salut. <http://bit.ly/2fhedaf>

Reial Decret 843/2011, de 17 de juny, pel qual s'estableixen els criteris bàsics sobre l'organització de recursos per desenvolupar l'activitat sanitària dels serveis de prevenció (article 3). <http://bit.ly/2nYqiWL>

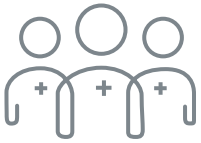
Procedimiento de actuación para los Servicios de prevención de riesgos laborales frente a la exposición al SARS-CoV-2 <https://bit.ly/39ABaC2>

Guia d'actuació i col·laboració dels serveis de prevenció de riscos laborals per fer front a la pandèmia de COVID-19 <https://bit.ly/39v0Z6m>

Notificacions al sistema de vigilància epidemiològica de malalties relacionades amb el treball Treball al CAP. Any 2020

NOTIFICADORS/ES

177

**metges/esses
notificadors/es**

- En 2020, el 87,3% de tots els EAP* de la ciutat van notificar almenys un cas.
- El 16,4% dels EAP van notificar 10 o més casos al llarg de l'any.

269

casos notificats

- Incidència anual:
- 23,6 x 100.000 homes assalariats.
 - 48,4 x 100.000 dones assalariades.

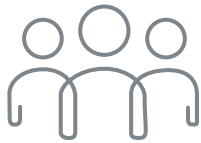
CARACTERÍSTIQUES SOCIODEMOGRÀFIQUES

• **71,0% dones**

- Mitjana d'edat 44,2 anys (DE=11,2).
- El 30,5% dels casos notificats van ser persones nascudes fora de l'estat espanyol.

CARACTERÍSTIQUES LABORALS

86,3 %

amb contracte indefinit

11,1 %

amb contracte temporal

1,3 %

en atur

21,2 %

treballaven en empreses de fora de Barcelona

(32,1% dels homes i 16,8% de les dones)

OCUPACIONS MÉS FREQUENTS DELS/DE LES TREBALLADORS/ES

Agents i representants comercials:

Dones **6,5%**

Homes **9,1%**

Ferrers i treballadors de la fabricació d'eines i similars

Homes **9,1%**

Cambres assalariats

Dones **9,7%**

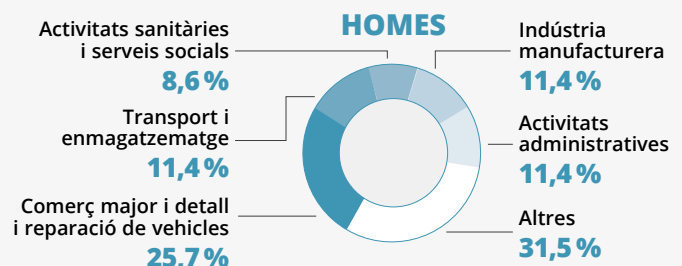
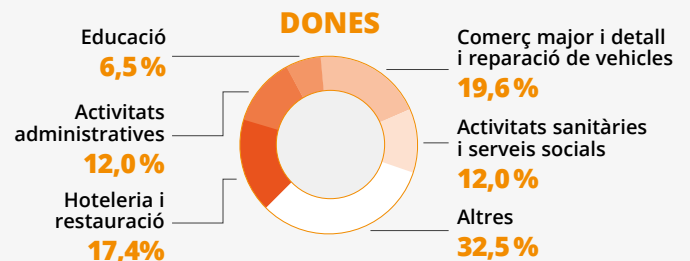

Empleats administratius amb tasques d'atenció al públic:

Dones **12,9%**

Homes **6,1%**

ACTIVITATS ECONÒMIQUES MÉS FREQUENTS DE LES EMPRESSES

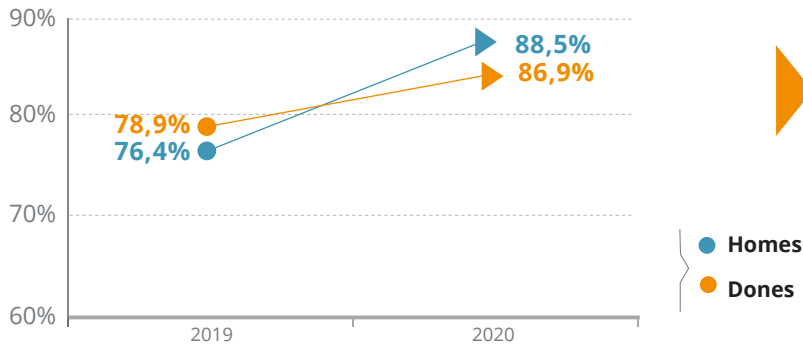
*EAP: Equips d'Atenció Primària

Notificacions al sistema de vigilància epidemiològica de malalties relacionades amb el treball Treball al CAP. Any 2020

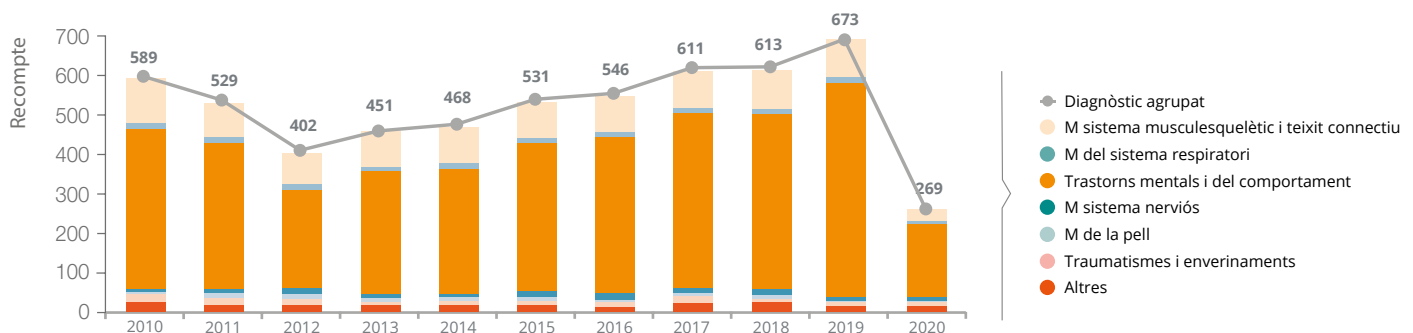
TRASTORNS DE SALUT

- Els trastorns ansiosos i depressius van continuar essent els més freqüents l'any 2020. Es va incrementar la proporció en ambdós sexes (de forma més destacada en els homes), tot i que el nombre va disminuir, igual que en els altres diagnòstics.

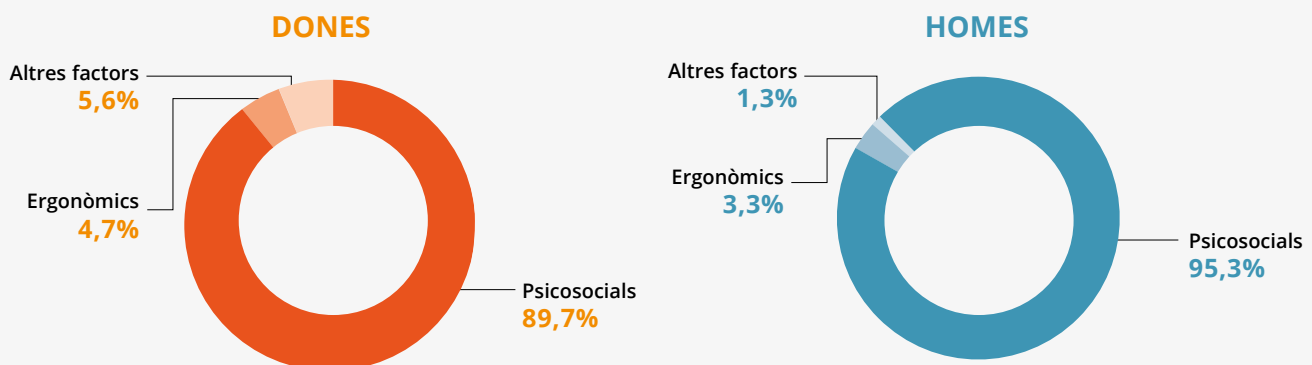

- De les persones amb un trastorn de salut mental, en ambdós sexes les ocupacions més freqüents van ser el personal de serveis i comerç i els professionals de suport, seguits del personal de la indústria i construcció en el cas dels homes i del personal administratiu en el cas de les dones.
- Més del 80% de les persones d'ambdós sexes amb trastorns mentals i múscul-esquelètics estaven en IT* en el moment de la notificació.

DISTRIBUCIÓ DELS CASOS NOTIFICATS SEGONS DIAGNÒSTIC I ANY DE NOTIFICACIÓ. 2010-2020

DISTRIBUCIÓ DELS FACTORS DE RISC LABORAL SEGONS SEXE

- El factor de risc psicosocial més prevalent continua essent la manca de suport dels superiors, tant en les dones (45,0%) com en els homes (50,0%), seguit de les exigències psicològiques també en ambdós sexes (21,2% de les dones i 26,9% dels homes).

* IT: Incapacitats Temporals